

Rozdział X

Kierunki prywatyzacji majątku Skarbu Państwa w 2009 r.

1. Podstawy prawne

Obowiązek opracowywania Kierunków prywatyzacji wynika z zapisów dwóch aktów prawnych:

- ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz. U. Nr 106 poz. 493, z późn. zm.), na podstawie której (art. 2, pkt 2) Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa ma obowiązek przygotowania i przedkładania Radzie Ministrów rocznych kierunków prywatyzacji majątku państwowego,
- ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), zgodnie z którą (art. 124 pkt. 8) do projektu ustawy budżetowej dołącza się uzasadnienie zawierające m.in. kierunki prywatyzacji majątku Skarbu Państwa.

2. Uwarunkowania procesów prywatyzacji

Przyjęty do wiadomości w dniu 22 kwietnia 2008 roku przez Radę Ministrów „*Plan prywatyzacji na lata 2008-2011*” oraz przyjęte przez Radę Ministrów programy i strategie sektorowe dla poszczególnych branż, jak np. program dla elektroenergetyki, strategia dla przemysłu naftowego czy też polityka dla przemysłu gazu ziemnego, z uwzględnieniem programu bezpieczeństwa energetycznego kraju warunkować będą działania Ministra Skarbu Państwa w 2009 roku.

Ww. „*Plan...*” ma między innymi na celu określenie jasnej perspektywy właścicielskiej oraz wieloletniego harmonogramu prywatyzacji. Dzięki temu zwiększona zostanie wiarygodność procesów prywatyzacyjnych oraz ich efektywność. Ponadto, wzmocniony zostanie nadzór nad spółkami o istotnym znaczeniu dla Skarbu Państwa.

Podejmowane przez Ministra Skarbu Państwa działania mają i będą miały na celu porządkowanie struktury własnościowej w gospodarce i w poszczególnych spółkach. Jednym z istotnych działań będzie kontynuacja oraz zdynamizowanie programu sprzedaży tzw. resztówek tzn. takich pakietów akcji i udziałów Skarbu Państwa, które nie dają realnego wpływu na efektywne zarządzanie spółkami.

Realizacja projektów prywatyzacyjnych uzależniona jest od szeregu czynników, zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych, które mogą mieć i mają wpływ na terminowość realizowanych projektów. Są to między innymi: dynamika wzrostu gospodarczego, popyt

inwestycyjny, zainteresowania inwestorów zagranicznych polską gospodarką, koniunktura na rynkach światowych a także zmiany strategii branżowych.

Czynnikiem, który ma bardzo duży wpływ na realizację planowanych przychodów z prywatyzacji jest ich znaczne uzależnienie od dużych projektów, których opóźnienie bądź zawieszenie może w znacznym stopniu utrudnić bądź uniemożliwić realizację planowanych w danym roku projektów.

Istotne znaczenie ma także koniunktura na giełdzie, dotyczy to projektów planowanych do prywatyzacji w trybie oferty publicznej.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2007 r. Skarb Państwa posiadał akcje i udziały w 1.361 spółkach, z czego w nadzorze Ministra Skarbu Państwa pozostawało 1.234 spółki.

3. Programy prywatyzacji

3.1. Prywatyzacja pośrednia

Stan prac poprzedzających procesy przekształceń własnościowych (np. przyjęcie przez rząd programu prywatyzacji, analizy prywatyzacyjne, procedury wyłaniania doradcy) wpływa na zróżnicowany stopień szczegółowości planów prywatyzacyjnych w podanych poniżej sektorach:

Sektor elektroenergetyczny

Przekształcenia własnościowe sektora elektroenergetycznego prowadzone są w oparciu o przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 28 marca 2006r. „*Program dla elektroenergetyki*”. Zgodnie z ww. *Programem* została zakończona konsolidacja sektora elektroenergetycznego w przypadku 4 Grup Energetycznych tj.: PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., Tauron Polska Energia S.A., Energa S.A. oraz ENEA S.A. Obecnie zarówno ENEA S.A., jak i PGE S.A. przygotowują się do debiutów giełdowych. W przypadku spółki ENEA S.A. pierwsze notowanie na giełdzie nastąpi w 2008 r., natomiast PGE S.A. w 2009 r. Po zakończeniu pierwszego etapu prywatyzacji spółki ENEA S.A. Ministerstwo Skarbu Państwa zamierza zbyć cały posiadany pakiet akcji spółki w 2009.

Prywatyzacja spółek Tauron Polska Energia S.A. i Energa S.A. planowana jest w latach 2009 – 2011.

Pierwszy etap prywatyzacji Tauron Polska Energia S.A. (podwyższenie kapitału) przewiduje się na przełomie lat 2009-2010, a następnie MSP zamierza zbyć akcje spółki należące do Skarbu Państwa.

Proces prywatyzacji Energa S.A. planowany jest w okresie 2009-2011. Obecnie spółka pracuje nad przygotowaniem programu inwestycyjnego.

Ponadto planuje się przychody z prywatyzacji także innych spółek sektora jak: Vattenfall Heat Poland S.A. Górnośląski Zakład Energetyczny S.A., Nadwiślańska Spółka Energetyczna Sp. z o.o., Elektrownia Chorzów S.A., Wojewódzki Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Legnicy S.A., Zakład Produkcyjno-Remontowy Energetyki Jedlicze Sp. z o.o., Ciepłownia Łańcut Sp. z o.o., Zespół Elektrowni Pątnów Adamów Konin S.A.

Sektor węgla kamiennego, koksownictwo oraz jednostki otoczenia górnictwa

Zgodnie z *Planem prywatyzacji na lata 2008-2011* prywatyzacja spółek sektora węgla kamiennego, koksownictwa oraz jednostek otoczenia górnictwa planowana jest głównie do 2010 roku. Rozpoczęcie prac mających na celu prywatyzację w przemyśle koksowniczym wymaga zmiany, opracowanej przez Ministerstwo Gospodarki „Strategii działalności górnictwa węgla kamiennego w Polsce w latach 2007-2015”. Z tego powodu z prognozy przychodów z prywatyzacji wyłączono Wałbrzyskie Zakłady Koksownicze „Victoria” S.A. oraz Kombinat Koksochemiczny „Zabrze” SA. przewidywane do prywatyzacji na przełomie 2008/2009 r.

W 2009 roku przygotowywana będzie emisja nowych akcji Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. oraz dokończenie tworzenia „Grupy Węglowo-Koksowej” na bazie Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. a następnie przygotowanie emisji nowych akcji na GPW w Warszawie S.A.

Prywatyzacja spółki Lubelski Węgiel Bogdanka SA planowana jest poprzez emisję nowych akcji na GPW w Warszawie w celu realizacji strategii inwestycyjnej LW Bogdanka S.A.

Kopalnictwo surowców chemicznych, przemysł chemiczny i tworzyw sztucznych

Ministerstwo Skarbu Państwa nadzoruje 19 spółek branży kopalnictwa surowców chemicznych, przemysłu chemicznego i tworzyw sztucznych. W roku 2009 MSP przewiduje uzyskanie przychodów m.in. z tytułu prywatyzacji prowadzonej przez Naftę Polską S.A. w odniesieniu do 2 spółek wielkiej syntezy chemicznej: Zakładów Azotowych w Tarnowie-Mościcach S.A. oraz Zakładów Azotowych Kędzierzyn S.A.

W roku 2009 nastąpi również sprzedaż całego należącego do Skarbu Państwa pakietu akcji Ciech S.A.

Sektor instytucji finansowych

W 2009 r. przewiduje się przychody ze zbycia tzw. pakietów „resztówkowych” banków. Realizacja tego planu uzależniona będzie m.in. od zainteresowania inwestorów oraz sytuacji rynkowej.

Z uwagi na warunki rynkowe realizacja planowanej na 2008 rok prywatyzacji Banku Gospodarki Żywnościowej S.A. nastąpi najprawdopodobniej w 2009 roku.

W związku z odstąpieniem przez Zarząd Polskiego Towarzystwa Reasekuracji S.A. od oferty publicznej akcji spółki, planowane w 2009 roku zbycie należącego do Skarbu Państwa pakietu akcji w spółce akcji PTR S.A. może nastąpić w 2008 roku.

Ponadto, zgodnie z podpisaną 2 września 2008 r. umową UniCredit udzielił Skarbowi Państwa opcji sprzedaży akcji Pekao S.A. z terminem realizacji od dnia zawarcia umowy do dnia 30 czerwca 2009 r., natomiast Skarb Państwa udzielił UniCredit opcji zakupu akcji Pekao S.A. z terminem realizacji w okresie od dnia 23 grudnia 2008 r. do dnia 23 grudnia 2009 r.

Sektor przemysłu obronnego

Rada Ministrów w dniu 31 sierpnia 2007 roku przyjęła „Strategię konsolidacji i wspierania rozwoju polskiego przemysłu obronnego w latach 2007-2012”, która wytycza kierunki dalszych działań w zakresie przekształceń strukturalnych podmiotów sektora obronnego, a także wskazuje mechanizmy i instrumenty wspierające rozwój tego sektora w najbliższych kilku latach.

W 2008 r. MSP zamierza wystąpić z propozycjami doprecyzowania w.w. „Strategii” w zakresie aktualnie obowiązujących uwarunkowań prawnych, wprowadzenia harmonogramów dokonywania poszczególnych działań realizacyjnych oraz uaktualnienia terminów realizacji poszczególnych czynności określonych w Strategii. Powyższe zmiany wydają się zasadne z uwagi na przedłożenie przez Bumar Sp z o.o. nowej strategii działania, która musi zostać zaakceptowana przez Ministerstwo Skarbu Państwa, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Gospodarki jak również dezaktualizację terminów określonych w Strategii oraz brak dokumentów wykonawczych.

Prowadzone są działania związane z konsolidacją poszczególnych spółek w ramach Grupy Bumar. W przypadku podmiotów sektora obronnego nie objętych konsolidacją kapitałową Ministerstwo Skarbu Państwa prowadzi działania prywatyzacyjne.

Sektor uzdrowisk

Ministerstwo Skarbu Państwa nadzoruje 25 spółek uzdrowiskowych z czego 24 to jednoosobowe spółki Skarbu Państwa. W roku 2007 rozporządzeniem Ministra Skarbu Państwa z dnia 20 lipca 2007 r. *w sprawie wykazu zakładów lecznictwa uzdrowiskowego prowadzonych w formie jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, które nie będą podlegać prywatyzacji* (Dz.U. z 2007r. Nr 146, poz. 1026), wydanym na podstawie art. 64 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony

uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz.U Nr 167, poz.1399 ze zm.) z prywatyzacji wyłączono 14 spółek.

Sytuacja gospodarcza oraz dynamicznie zmieniające się otoczenie zewnętrzne spółek uzdrowiskowych spowodowały, że wyłączenie z prywatyzacji aż 14 spółek należało uznać za nieuzasadnione. Przygotowany projekt rozporządzenia przewiduje, że z dotychczasowego wykazu spółek, które nie będą podlegać prywatyzacji, obejmującego 14 spółek uzdrowiskowych, wyłącza się i przeznacza do prywatyzacji 7 spółek.

Zmniejszenie liczby spółek uzdrowiskowych wyłączonych z prywatyzacji jest zgodne z polityką Rządu w zakresie przyspieszenia prywatyzacji spółek Skarbu Państwa a jednocześnie nie ogranicza możliwości zapewnienia leczenia uzdrowiskowego ze środków publicznych. Pozostawienie siedmiu spółek uzdrowiskowych jako wyłączonych z prywatyzacji, zaspokaja potrzebę zagwarantowania leczenia uzdrowiskowego we wszystkich profilach leczniczych. Prywatyzacja pozostałych spółek uzdrowiskowych planowana jest do 2010 r.

* * *

Ponadto, zgodnie z „*Planem prywatyzacji na lata 2008-2011*” przewiduje się rozpoczęcie lub kontynuację procesów prywatyzacji spółek między innymi w takich sektorach jak: paliwowy, farmaceutyczny, transport, wydawnictw i poligrafii, budownictwo, telekomunikacja, elektroniczny i elektrotechniczny, maszynowy, metalowy, drzewny i papierniczy, spożywczy i otoczenia rolnictwa, odzieżowy, budownictwo, przemysłu materiałów budowlanych, ceramika itp. Jednakże wpływy z prywatyzacji spółek z ww. sektorów stanowić będą zdecydowanie mniejszy udział w strukturze przychodów zaplanowanych na 2009 r.

Jednocześnie w 2009 roku kontynuowane będą działania związane ze zbywaniem akcji spółek z Programu NFI zgodnie z zasadami określonymi przepisami ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i prywatyzacji. Szacuje się, że przychody ze sprzedaży akcji Skarbu Państwa w spółkach portfelowych NFI wyniosą w 2009 r. ok. 5 mln zł.

3.2. Pakiety mniejszościowe akcji/udziałów

W 2009 roku planowane jest zbywanie akcji Skarbu Państwa w spółkach z mniejszościowym udziałem Skarbu Państwa tzw. pakietów „resztówkowych”, w tym akcji spółek notowanych na GPW w Warszawie S.A. Pakiety spółek notowanych na GPW będą zbywane w trybie art. 33 ust. 3 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji tj. po wcześniejszym uzyskaniu zgody Rady Ministrów. Jednocześnie prowadzone będą analizy dotyczące możliwości zbycia akcji pozostających w dyspozycji Skarbu Państwa, w przypadku ogłoszenia wezwania do zapisywania się na sprzedaż akcji. Zgodnie bowiem z art. 33 ust 1 pkt. 4 wyżej

wymienionej ustawy, akcje Skarbu Państwa mogą być zbywane w trybie przyjęcia oferty w odpowiedzi na wezwania ogłoszone na podstawie art. 72-74 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz spółkach publicznych.

Jednocześnie należy podkreślić, iż planowanie szczegółowego harmonogramu prywatyzacji „resztówek” jest utrudnione z uwagi na brak możliwości określenia z góry, którymi pakietami akcji/udziałów zainteresowani będą inwestorzy. Zaznaczyć należy, że z uwagi na znikomą atrakcyjność niektórych pakietów mniejszościowych dla inwestorów zewnętrznych (w stosunku do spółek) intencją Ministra Skarbu jest zdynamizowanie procesu ich sprzedaży dotychczasowym inwestorom, już posiadającym akcje/udziały w spółkach.

3.3. Prywatyzacja bezpośrednia

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 12 maja 2006r. o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz innych ustaw proces prywatyzacji bezpośredniej dobiega końca.

Według danych GUS na 30.06.2008r. funkcjonowało 459 przedsiębiorstw państwowych. W grupie tej znajdują się przedsiębiorstwa, które zostały wyłączone z procesu komercjalizacji, są w trudnej sytuacji finansowej, znajdują się w stanie likwidacji lub upadłości. W nadzorze Ministra Skarbu Państwa znajduje się 16 przedsiębiorstw państwowych i jeden bank.

Do określenia w 2009 roku przewidywanej kwoty z tytułu prywatyzacji bezpośredniej wzięto pod uwagę także procesy rozpoczęte w 2008 roku i w latach ubiegłych, w tym również spłaty rat leasingowych.

Wpływy z tytułu prywatyzacji bezpośredniej w 2009 roku szacowane są na poziomie ok. 140 mln zł.

4. Przewidywane przychody z prywatyzacji

Planowane przychody z prywatyzacji w 2009 roku szacowane są na poziomie **12,0 mld zł**, z czego wpływy netto do budżetu w wysokości 6,76 mld zł. Pozostałe środki w wysokości 5,24 mld zł zostaną przeznaczone przez Ministra Skarbu Państwa na:

- Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców - koszty restrukturyzacji mającej na celu doprowadzenie do rentowności wybranych branż czy podmiotów przed ich prywatyzacją - 15% uzyskanych przychodów z prywatyzacji – (*art. 56 ust. 1 pkt 2 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji*),
- kontynuację tworzenia rezerwy na zaspokojenie roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa – środki pochodzące ze sprzedaży 5% akcji należących

do Skarbu Państwa w każdej ze spółek powstałych w wyniku komercjalizacji (*art. 56 ust. 1 pkt 1 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji*).

- koszty prywatyzacji, gospodarowania mieniem SP oraz inne zadania ustawowe, nałożone na Ministra Skarbu Państwa - 2% uzyskanych przychodów z prywatyzacji (*art. 56 ust. 1 pkt 3 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji*).

Ponadto, zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt. 4 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji 2% przychodów z prywatyzacji przekazywane jest na Fundusz Nauki i Technologii Polskiej. Jednocześnie szacuje się, iż w 2009 roku dochody z tytułu dywidend uzyskanych ze spółek nadzorowanych przez Ministra Skarbu Państwa wyniosą **2,87 mld zł**.

5. Promocja prywatyzacji

Działania informacyjno – promocyjne w 2009 będą się koncentrowały na:

- **projektach edukacyjnych** – poświęconych problematyce prywatyzacji i różnym aspektom transformacji własnościowej, a w szczególności własności prywatnej i jej znaczenia dla gospodarki państwa. Celem tych działań będzie budowanie zaufania i społecznej akceptacji dla prywatyzacji w Polsce poprzez zwiększanie świadomości społeczeństwa w kwestii zagadnień gospodarczych i zrozumienia przez Polaków znaczenia procesu prywatyzacji. Projekty edukacyjne będą adresowane do różnych grup i środowisk. Informacje na temat prowadzonych projektów i ich przebiegu będą publikowane na stronie internetowej Ministerstwa.
- **działaniach skierowanych do inwestorów** – mających na celu zachęcenie potencjalnych inwestorów do aktywnego włączenia się w program prywatyzacji i przede wszystkim ułatwiających im dostęp do informacji na temat interesujących ich sektorów czy prywatyzowanych spółek. Jeszcze w 2008 r. Ministerstwo Skarbu Państwa planuje uruchomienie nowego portalu internetowego w języku polskim i angielskim dla inwestorów, który będzie zawierał najważniejsze informacje dotyczące procesów prywatyzacyjnych oraz profile wybranych prywatyzowanych spółek. W roku 2009 portal będzie prowadzony na bieżąco i w zależności od potrzeb potencjalnych inwestorów rozwijany, tak aby umożliwiał Ministerstwu nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z potencjalnymi inwestorami. Informacje o wszystkich ważnych wydarzeniach będą publikowane na stronie internetowej Ministerstwa.
- **stworzeniu karty prywatyzacji** – karta prywatyzacji będzie prowadzona od momentu rozpoczęcia procesu prywatyzacji danej spółki i będzie zawierać informacje na temat podstawowych danych prywatyzowanego podmiotu oraz poszczególnych etapów prywatyzacji. Ma to na celu zapewnienie jawności procesu prywatyzacji. Karta będzie stanowiła m.in. formę promocji spółki oraz działalności ministerstwa.